



Europejski Fundusz Społeczny

Marek Demiański
Instytut Fizyki Teoretycznej
Uniwersytet Warszawski



MINISTERSTWO
ROZWOJU REGIONALNEGO

Program Operacyjny
KAPITAŁ LUDZKI

Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia 2007–2013



Europejski Fundusz Społeczny lata 2007 – 2013 charakterystyka

**Europejski Fundusz Społeczny w Polsce wdrażany w ramach
jednego programu – Kapitał Ludzki**

Obszary wsparcia:

zatrudnienie, integracja społeczna, edukacja, administracja
publiczna, zdrowie

Alokacja finansowa programu – 11,5 mld EUR, w tym:

- środki EFS - 85%** tj. 8 125 900 tys. EUR
- środki krajowe - 15 %** tj. 1 433 982 EUR



Europejski Fundusz Społeczny lata 2007 – 2013 charakterystyka

Podział środków finansowych w ramach PO KL:

- Komponent centralny: 40 %
- Komponent regionalny: 60 %

W ramach komponentu regionalnego środki zostaną przeznaczone na wsparcie dla osób i grup społecznych, natomiast w ramach komponentu centralnego środki zostaną przeznaczone przede wszystkim na wsparcie dla struktur i systemów.

Instytucje uczestniczące w realizacji PO Kapitał Ludzki:

Instytucja Zarządzająca:

- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego

Instytucje Pośredniczące:

- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Zdrowia, samorządy województw

PO Kapitał Ludzki: Komponent centralny i regionalny

Program Operacyjny Kapitał Ludzki składa się z 10 Priorytetów, realizowanych równoległe na poziomie centralnym i regionalnym.

Priorytety realizowane centralnie to:

- Priorytet I Zatrudnienie i integracja społeczna
- Priorytet II Rozwój zasobów ludzkich i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw oraz poprawa stanu zdrowia osób pracujących
- Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty
- **Priorytet IV Szkolnictwo wyższe i nauka**
- Priorytet V Dobre rządzenie

Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym to:

- Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich
- Priorytet VII Promocja integracji społecznej
- Priorytet VIII Regionalne kadry gospodarki
- Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Ponadto realizowany będzie Priorytet X Pomoc techniczna, którego celem jest zapewnienie właściwego zarządzania, wdrażania oraz promocji Europejskiego Funduszu Społecznego.

PO Kapitał Ludzki Projekty

Typy projektów:

- konkursowe;
- systemowe.

Można realizować projekty o zasięgu regionalnym, krajowym, projekty innowacyjne oraz projekty w ramach współpracy ponadnarodowej. Minimalna wartość projektu 50 tys. zł.

W ramach PO KL stosowane będą następujące podstawowe rodzaje kryteriów dokonywania wyboru projektów:

I. kryteria ogólne;

II. kryteria szczegółowe.

Klasyfikacja typów kryteriów jest zbliżona dla projektów konkursowych i systemowych. Tożsame typy kryteriów ogólnych (formalnych, merytorycznych i horyzontalnych) oraz szczegółowych kryteriów dostępu ustalane są zarówno dla projektów systemowych, jak i konkursowych. Niemniej jednak w ramach tej samej grupy kryteriów, w zależności od typu projektu (konkursowy bądź systemowy), kryteria mogą różnić się co do treści i stosowanej metodyki oceny. Szczegółowe kryteria strategiczne stosuje się wyłącznie w odniesieniu do projektów konkursowych.

PO Kapitał Ludzki Kryteria

Kryteria ogólne (zatwierdzone są przez Komitet Monitorujący PO KL):

1. kryteria formalne;
2. kryteria merytoryczne;
3. kryteria horyzontalne.

Ad 1) Dotyczą wszystkich rodzajów projektów, weryfikacja na etapie oceny formalnej. Obejmują zagadnienia związane ze spełnieniem wymogów rejestracyjnych oraz wypełnieniem wniosku o dofinansowanie zgodnie z ogólnie przyjętymi dla PO KL zasadami.

Ad 2) Dotyczą ogólnych zasad odnoszących się do treści wniosku, wiarygodności i zdolności projektodawcy do podjęcia realizacji projektu oraz zasad finansowania projektów w ramach PO KL. Mają charakter uniwersalny, tj. odnoszą się do wszystkich projektów realizowanych w ramach Programu. Weryfikowane są na etapie oceny merytorycznej.

Ad 3) Mają charakter przekrojowy i zatwierdzone są przez Komitet Monitorujący w toku realizacji Programu w związku z koniecznością zapewnienia realizacji strategicznych celów na poziomie całego PO KL. Weryfikacja odbywa się na etapie oceny merytorycznej.

PO Kapitał Ludzki Konkursy

Nabór wniosków w ramach PO KL ma charakter **konkursu otwartego** lub **konkursu zamkniętego**.

W konkursie otwartym nabór wniosków i ich ocena prowadzone są w sposób ciągły, do wyczerpania określonego limitu środków lub do zamknięcia konkursu uzasadnionej odpowiednią decyzją Instytucji Organizującej Konkurs (IOK). Raz w miesiącu na stronie internetowej IOK należy jedynie zamieszczać informację przypominającą o trwaniu naboru projektów oraz o stanie wykorzystania alokacji przeznaczonej na konkurs. IOK zamieszcza na swojej stronie internetowej z wyprzedzeniem, co najmniej 5 dni informację o planowanej dacie zamknięcia konkursu otwartego, wraz z uzasadnieniem.

Konkurs zamknięty organizowany jest cyklicznie. W konkursie zamkniętym określa się z góry jeden (jeśli konkurs będzie organizowany tylko raz) lub kilka następujących po sobie terminów naboru wniosków. IOK ogłasza konkurs określając daty otwarcia oraz daty zamknięcia naboru wniosków, tj. okres, w którym będą przyjmowane wnioski. Pomiedzy datą ogłoszenia naboru a ostateczną datą składania wniosków nie może upłynąć mniej niż 30 dni. Wybór trybu procedury (konkurs zamknięty bądź konkurs otwarty) należy do IOK i jest przedstawiony w PD wraz z uzasadnieniem.

PO Kapitał Ludzki Konkursy

Złożenie wniosku

Wniosek o dofinansowanie projektu należy złożyć w instytucji wskazanej w ogłoszeniu o konkursie. Wnioskodawca składa wniosek opatrzony pieczęciami, podpisany przez osobę do tego upoważnioną, w nie więcej niż 2 egzemplarzach papierowych (liczbę egzemplarzy wskazuje IOK w *Planie działania*) oraz jego wersję elektroniczną (na dyskietce lub płycie CD/DVD – zgodnie z wymogami określonymi przez IOK). Wniosek należy złożyć w zamkniętej (zaklejonej) kopercie, oznaczonej zgodnie z zasadami określonymi w ogłoszeniu o konkursie.

Razem z wnioskiem o dofinansowanie każdy wnioskodawca składa dokumenty określające jego sytuację finansową (kopie poświadczone za zgodność z oryginałem). Ponadto, w przypadku projektów dotyczących współpracy ponadnarodowej wnioskodawca składa wraz z wnioskiem również list intencyjny w sprawie partnerstwa. Załączniki powyższe podlegają weryfikacji na etapie oceny formalnej. Wniosek można złożyć osobiście, przesać kurierem lub pocztą.

W przypadku konkursu zamkniętego liczy się data wpływu wniosku do IOK.

4.3. Priorytet III: Wysoka jakość systemu oświaty

Uzasadnienie realizacji Priorytetu III:

Wzrost gospodarczy oraz poprawa zatrudnienia nie są możliwe bez zwiększenia skali inwestycji w system oświaty oraz podniesienia efektywności kształcenia. Coraz ściślejsze powiązanie gospodarki i systemu kształcenia narzuca coraz większą potrzebę modernizowania instytucji oświatowych i programów kształcenia.

Priorytet III koncentruje się na podwyższaniu jakości funkcjonowania systemu oświaty, zakładając wprowadzenie rozwiązań systemowych w zakresie monitoringu i ewaluacji, rozwój badań edukacyjnych oraz ich powiązanie z polityką edukacyjną. Nowe rozwiązania obejmują również działania na rzecz zwiększenia efektywności nadzoru pedagogicznego, sprawowanego przez kuratorów oświaty.

W celu zapewnienia wysokiej jakości kształcenia niezbędny jest rozwój systemu zbierania i analizowania danych ilościowych i jakościowych w obszarze oświaty. Zadanie to realizowane będzie m.in. poprzez wypracowanie zobiektywizowanego narzędzia oceny skutków działań w obszarze oświaty, które zostanie wykorzystane w kompleksowych działaniach badawczych i analitycznych wspomagających rozwój systemu kształcenia. Pozyskiwaniu obiektywnych danych statystycznych służyć będzie rozbudowywany System Informacji Oświatowej. Równocześnie odpowiednio wzmocniony system egzaminów zewnętrznych zapewni rzetelną informację dotyczącą wyników kształcenia, a więc efektywności instytucji systemu oświaty.

Wyniki badań i analiz wykorzystywane będą w kształtowaniu polityki edukacyjnej państwa, przyczyniając się do doskonalenia podstaw programowych. Posłużą także do usprawnienia systemu finansowania oświaty, co przyczyni się do zwiększenia efektywności zarządzania w instytucjach oświatowych. Wprowadzanie rozwiązań innowacyjnych (dotyczących m.in. nowoczesnych form kształcenia) poprzedzane będzie – w miarę potrzeby – finansowaniem działań o charakterze pilotażowym.

PO Kapitał Ludzki:

Priorytet III Wysoka jakość systemu oświaty

Instytucja Wdrażająca: Ministerstwo Edukacji Narodowej. Projekty konkursowe

Działanie 3.3 Poprawa jakości kształcenia

Poddziałanie 3.3.2 Efektywny system kształcenia i doskonalenia nauczycieli, ok. 34,1 mln Euro,

- przygotowanie wybranych szkół do realizacji praktyk przez studentów przygotowywanych do wykonywania zawodu nauczyciela
- uruchomienie nowego typu studiów wyższych i podyplomowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela

Poddziałanie 3.3.4 Modernizacja treści i metod kształcenia – projekty

konkursowe, ok. 34,7 mln Euro

- opracowanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych programów, materiałów dydaktycznych i metod kształcenia dotyczących m.in. kształcenia w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości
- ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów w szczególności w zakresie: technologii informacyjno-komunikacyjnych, języków obcych, przedsiębiorczości, nauk przyrodniczo – matematycznych

Cel szczegółowy 3: Poprawa stopnia powiązania oferty w zakresie kształcenia i szkolenia z potrzebami rynku pracy, w szczególności poprzez dostosowywanie programów nauczania i materiałów dydaktycznych (w tym podręczników) oraz wprowadzenie nowych form doskonalenia nauczycieli w przedsiębiorstwach.

Oczekiwane efekty:

- 3.1. Przegląd wszystkich aktualnie obowiązujących podstaw programowych.
- 3.2. Wdrożenie 100 innowacyjnych programów nauczania, w tym w zakresie przedsiębiorczości, przedmiotów matematyczno-przyrodniczych i technicznych.
- 3.3. Objęcie 15% nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu doskonaleniem zawodowym we współpracy z przedsiębiorstwami.

Cel szczegółowy 3. będzie realizowany w szczególności poprzez:

- modernizację procesu kształcenia m.in. przez:
- doskonalenie podstaw programowych,
- rozwój innowacyjnych programów nauczania, w szczególności w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych oraz przedsiębiorczości,
- opracowywanie i pilotażowe wdrożenie innowacyjnych metod kształcenia, ponadregionalne programy rozwijania kompetencji kluczowych uczniów,
- rozwój systemu doradztwa edukacyjno-zawodowego,
- opracowanie i wdrożenie innowacyjnych, ponadregionalnych programów doskonalenia nauczycieli kształcenia zawodowego we współpracy z przedsiębiorstwami,
- upowszechnianie innowacyjnych programów i metod oraz najlepszych praktyk (dydaktycznych i organizacyjnych), m.in. poprzez rozwój portalu edukacyjnego Scholaris.

Budżet Priorytetu III

Priorytet III	Łącznie	EFS	Priorytet/ogółem (EFS w %)	Środki krajowe
Wysoka jakość systemu oświaty	1 006 236 268 EUR	855 300 828 EUR	8,8	150 935 440 EUR



MINISTERSTWO
EDUKACJI NARODOWEJ



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



Europejski Fundusz Społeczny

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

DEPARTAMENT FUNDUSZY STRUKTURALNYCH

ogłasza konkurs na wyłonienie beneficjentów realizacji projektu w ramach

Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytet III Wysoka jakość oświaty.

Konkurs nr 1/POKL/3.3.4/08

DZIAŁANIE 3.3 POPRAWA JAKOŚCI KSZTAŁCENIA

Poddziałanie 3.3.4 - Modernizacja treści i metod kształcenia

W ramach typu projektu:

Ponadregionalne programy rozwijania umiejętności uczniów w zakresie kompetencji kluczowych, ze szczególnym uwzględnieniem nauk matematyczno-przyrodniczych, technologii informacyjno-komunikacyjnych (ICT), języków obcych, przedsiębiorczości.

Wnioski o dofinansowanie projektu można składać osobiście, kurierem lub pocztą w terminach:
od 1.04.2008 r. od godz. 8.30 do 15.05.2008 r. do godz. 14.00 (od poniedziałku do piątku)
w siedzibie: Ministerstwa Edukacji Narodowej Departament Funduszy Strukturalnych (pok. 153)
al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa

Decyduje data wpływu do Instytucji ogłaszającej Konkurs. Wnioski, które wpłyną po terminie nie będą rozpatrywane.

Na realizację projektów wyłonionych do realizacji w ramach konkursu dostępna jest kwota 251 800 000 PLN
Wartość projektu: powyżej 50.000 PLN

Wnioski należy sporządzić za pomocą aplikacji komputerowej-Generator Wniosków aplikacyjnych dla PO KL, dostępnej na stronie internetowej www.efs.gov.pl

O dofinansowanie mogą ubiegać się wszystkie podmioty, które spełnią kryteria określone w dokumentacji konkursowej, z wyłączeniem podmiotów określonych w art. 211 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104, z późn. zm.)

Dokumentacja konkursowa jest dostępna w siedzibie Ministerstwa Edukacji Narodowej, Departament Funduszy Strukturalnych oraz na stronie internetowej www.men.gov.pl

Dodatkowe informacje można uzyskać w Departamencie Funduszy Strukturalnych MEN, osobą do kontaktu w ramach konkursu 1/POKL/3.3.4/08 jest Pani Katarzyna Rejnowicz, tel. (022) 522 46 35.

4.9. Priorytet IX: Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Uzasadnienie realizacji Priorytetu IX:

Priorytet IX stanowi odpowiedź na problem nierównego dostępu do edukacji osób, które zgodnie z diagnozą napotykać na trudności w tym zakresie. Analiza zawarta w programie wskazuje w szczególności na potrzebę realizowania działań obejmujących wsparcie kierowane do osób i placówek realizujących proces kształcenia, mających na celu stworzenie równych szans poprzez upowszechnienie edukacji przedszkolnej i kształcenia ustawicznego. Problem wyrównywania szans dotyczy też likwidacji zjawiska wewnętrznej segregacji uczniów w szkołach, co wiąże się z problemem wykluczenia społecznego.

Upowszechnienie edukacji przedszkolnej, a co za tym idzie, wyrównanie szans edukacyjnych dzieci na początkowym etapie edukacji wymaga systemowego wdrożenia elastycznych form edukacji przedszkolnej, szczególnie na obszarach wiejskich, gdzie edukacja przedszkolna jest upowszechniona w niewystarczającym zakresie. Zapewnienie równego dostępu do edukacji przedszkolnej przyczyni się do możliwie wczesnej identyfikacji i eliminacji barier w dostępie do edukacji.

Zmniejszeniu dysproporcji w upowszechnieniu kształcenia ustawicznego, zwłaszcza na terenach wiejskich i miejskich zagrożonych degradacją, będą służyć zarówno programy skierowane do osób dorosłych, które umożliwią uzupełnianie lub podwyższanie kwalifikacji formalnych (ogólnych i zawodowych), jak też usługi doradcze i informacyjne w zakresie formalnego kształcenia ustawicznego. Jednocześnie wsparcie placówek prowadzących formalne kształcenie ustawiczne umożliwi m.in. podniesienie jakości oferowanych usług, ich dostosowanie do potrzeb regionalnego rynku pracy oraz wdrożenie innowacyjnych form kształcenia ustawicznego.

Istotnym elementem Priorytetu IX będą instrumenty bezpośredniego wsparcia szczególnie uzdolnionych (zwłaszcza w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych) uczniów oraz słuchaczy szkół i placówek oświatowych, pochodzących z rodzin najuboższych, poprzez dofinansowanie lokalnych oraz regionalnych programów pomocy stypendialnej. Efektem tych działań powinno być zwiększenie udziału osób objętych wsparciem w kształceniu na poziomie wyższym, zwłaszcza na kierunkach studiów istotnych dla rozwoju gospodarki opartej na wiedzy

Cel szczegółowy 2: Zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych, szczególnie pomiędzy obszarami wiejskimi i miejskimi (w zakresie kształcenia ogólnego)

Oczekiwany efekt:

2.1. Wdrożenie przez 60% szkół (podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych), projektów rozwojowych obejmujących m.in nowoczesny systemu zarządzania, zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne (szkoły wiejskie 80%, miejskie 42%)³⁵.

Cel szczegółowy 2. będzie realizowany w szczególności poprzez:

- realizację projektów rozwojowych służących poprawie jakości kształcenia (również w formie zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych) obejmujących:
- wyrównywanie dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesu kształcenia,
- zwiększenie efektywności nauczania kompetencji kluczowych z punktu widzenia dalszej ścieżki edukacyjnej i potrzeb rynku pracy (w szczególności: w zakresie nauk matematycznych, przyrodniczych i technicznych, kompetencji lingwistycznych i ICT, przedsiębiorczości),

Cel szczegółowy 4: Wzmocnienie rozwoju zawodowego i podnoszenia kwalifikacji nauczycieli, szczególnie na obszarach wiejskich

Oczekiwany efekt:

4.1. Zwiększenie do 11,0% odsetka nauczycieli podnoszących swoje kompetencje poprzez doskonalenie zawodowe w krótkich formach w ramach osi priorytetowej (w tym odsetka nauczycieli na obszarach wiejskich do 33%, a odsetka nauczycieli kształcenia zawodowego do 8%).

Cel szczegółowy 4. będzie realizowany w szczególności poprzez:

- studia podyplomowe, kursy i szkolenia skierowane do nauczycieli, pracowników dydaktycznych placówek prowadzących kształcenie ustawiczne w formach szkolnych, pracowników szkół oraz administracji oświatowej w zakresie zgodnym z regionalną polityką edukacyjną;
- programy obejmujące uzupełnianie formalnych kwalifikacji nauczycieli;
- programy dostosowania struktury i kwalifikacji nauczycieli do zmieniającej się sytuacji demograficznej w szkolnictwie.

Budżet Priorytetu IX

Priorytet IX	Łącznie	EFS	Priorytet/ogółem (EFS w %)	Środki krajowe
Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach	1 703 425 446 EUR	1 447 911 629 EUR	14,9	255 513 817 EUR

Dodatkowe informacje szczegółowe
można znaleźć na stronach:

<http://www.efs.gov.pl>

<http://www.men.waw.pl>

<http://mazowia.eu/jmaz>